Debreczen, 1896. I-sö évfolyam. 30-ik sz. Vasárnap, okt. 25.

THALIA.

Megjelenik kivétel nélkül mindennap.

Szerkesztik:
MILE PÁL és BENEDEK GYULA.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utcza 2576. szám alatt,
hová a lap szellemi és anyagi ügyeit illető dolgok küldendők.

Kiadók:
a laptulajdonos szerkesztők.

Előfizetési dijak:

Október 1-től április 30-ig -	5 frt — kr.
Október 1-től jan. 15-ig -	2 frt 50 kr.
Egy hóra - - -	80 kr.
Egy szám ára - - -	10 kr.
Vidékre az árak többlete -	2 frt 20 kr.

Maké t előadás

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1896. évi október hó 25-én:

Folyószám 30. Bérletszünet.

Délután 3 órakor leszállitott helyárakkal.

Stern Izsák

vagy: egy a mi népünkből.

Énekes bohózat 3 felvonásban, irta: Berg, fordiditotta Beresényi Károly.

SZEMÉLYEK:

Hajnalosi lakatos mester		Bartha István
Tini, leánya		Molnár Rózsi
Körmös Erasmus, irnok		Szilágyi Vilmos
Sábel gyógyszerész		Vágó István
Törő Sebestyén) gyógyszerész-		Benedek Gyula
Kertész Feri) segédek		Vidor Dezső
Porichek asszonyság	Feri	Locsarekné
Karvalyiné	nagy-	Némethy Jolán
Libáriné	nénjei	Rácz Szeréna
Diskaut énekesnő		Halmi Margit
Peti, inas		Váradi Mariska
Koldusnő		Olaszné Julia
Házmester		Olasz György
Stern Izsák, házaló		Follinus Aurél
Fecskési, turacs		Deési Alfréd
Lőrinez, udvaros		Nagy Kálmán
Fogházfelügyelő		Püspöky Imre
Sternfels, fegyenez		Komjáthy János
Szobaleány		Makrayné
Kereskedőségéd		Makray Dénes
Szabóinas		Nagy József

Leszállitott helyárak.

Kezdette 3 órakor, vége 5 órakor.

Folyószám 30. Bérlet 21. szám.

Este 7 órakor rendes helyárakkal:

Ripp van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban, zenéjét irta: Planquette.

SZEMÉLYEK:

Ripp-Ripp	Békéssi Gyula
Lisbeth neje	Kállay Lujza
Alice, leányuk	Kovács Lilike
Derrick polgármester	Szíklay Miklós
Adrien, fia	Makray Jenőke
Van der Bilt fiatal orvos	Rubos Árpád
Nick, fogadós	Beczkóy József
Catrina, unokahuga	Szabó Irma
Charlotte, szolgálója	B. Némethy J.
Richardson hadnagy	Deési Alfréd
Hudson kapitány szelleme	Bartha István
1 sö) hadnagy	Bejczy György
2 ik) hadnagy	Makray Dénes
A kék hegyek szelleme	Szende Anna

Utójáték 20 év mulva.

Ripp	Békéssy Gyula
Alice, leánya	Kapossy Józsa
Derrick	Szíklay Miklós
Adrien, fia	Sz. Nagy Imre
Van der Bilt	Rubos Árpád
Catrina, neje	Szabó Irma
Charlotte, Nick özvegye	B. Némethy J.
Jean, Nick fia	Beczkóy József
Levélhordó	Rácz Mariska

Kezdete 7 órakor.

Holnap hétfőn október 26-án páros bérletben: **1000 év** látványos történeti színmü 10 képben.

Komjáthy János, igazgató.

Kunz József és Társa CZÉGNÉL, KISTEMPLOM-BAZÁR.
Vászon és kész fehérnemü, menyasszonyi kelengyék,
200 forinttól teljes összeállitásban készletben vannak.

Kedd és Szerda.

Debreczen, 1896. okt. 24.

(Folytatás és vége.)

Benedek a Block szerepét minden izében kiválóan alakította. A bonvivantok jellemét, a minden körülmények közti higgadtságát és mindennek a derült oldaláról való felfogását, ez alaptonust igen hüen fejezte ki könnyned, elegáns modorával és különösen tökéletes mimikájával. A bonvivant embert nem hozza ki sodrából semmi, mert ő nem bizik semmiben, filosofiája a szkepsis s mert mindenben kételkedik, nem éri semmi csalódás. Sorsának minden változását természetesnek tartja s mindig azon van, hogy az életnyujtotta örömöket legalább fellmuzsnálja. Ha csapás éri, nem busul rajta, hanem igyekszik magát a körülmények szerint lehetőleg kárpótolni. Minthogy ő sose haragszik senkire, ő rá se haragszik senki. Természetes jó szivéért elnézik neki a gondolkodásaban megnyilatkozó könnyelműséget s mert ő maga mindig becsületes, megbocsátják neki, ha *szoval* a mások becsülete iránt nem adózik is valami nagy elismeréssel. Filosofiájából kifolyólag az illemtan szabályai szerint megitélve vakmerő, de vakmerősége szeretetreméltó. Az különösen a nők előtt, kikre nem sokat ad s akik iránt épen azért mindig kiválóan udvarias. Mind e jellemvonások a legigazabban jutottak kifejezésre Benedek alakításában ugy a Block, mint a Becsületszóban Bérczy szerepében, mely két szerep szinte felöleli mindazokat a momentumokat, hol a művész tehetségét ragyogtathatja. Benedek, mint Block és Bérczy egyaránt megnyerte a közönség tetszését, mely meggyőződött arról, hogy a hozzákötött várakozás nem volt tulzott, benne discret, teljesen routinált, finom izlésü salon színészt nyert a debreceni szinpad.

Méltó partnere volt Benedeknek „Az utolsó levélben" *Halmi* Margit, „A becsületszóban" *Kiss* Irén. Brue Susanne affele női bonvivant, ki vértezve hiszi magát a férfiak ellen s azért bátran veszi fel velök szemben a harcot s kitartással is küzd mindaddig, mig a szerelem hatalmába nem ejti. Ennek a leányos hetvenkedésnek és kedves felsülésnek adta tökéletes, élethü rajzát a keddi estén Halmi Margit s aratott alakításával megérdemelt tapsot. Erélyes temperamentuma, eleven, tüzről pattant modora kiválóan alkalmassá teszik őt a magáról mindig sokat tartó női alakok személyesitésére. — Kiss Irén is kivivta a közönség teljes elismerését az „alte mamsell" nevetséges, sok humorral megrajzolt szerepében. A vén leányok irigykedő, komikus természetét, rosszul leplezett álszerénységét, ügyetlen intrikáit, ferde helyzetének be nem látásából származó felsülését szinpadon hivebben, több tapintattal, gondosabb tanulmánnyal, nagyobb természetességgel alakitani nem lehet, mint ezt Kiss Irén tette. A társulat ensemble-jának minden tekintetben kiváló kiegészitője ő.

Legutóljára hagytam a két estének legrokonszenvesebb, legkedvesebb alakját, *Szabo* Irmát, a társulat szeretetreméltó naiváját. A Mártha szerepében nem tudott érvényesülni, hanem annál inkább kitünt Róza alakításával, kinek alakját oly bravurral játszotta meg, mintha a szerep egyenesen az ő számára lett volna irva. Alakitását nagyban megkönnyiti szeretetreméltó megjelenése, kedves, ártatlanságot sugárzó arca, örökké nevető szemei, fiatalos, sugár termete. De e természetadta külső előnyöket a legszerencsésebben egészitik ki a valódi művészre való lelki tulajdonok: vidámsága, könnyen hivése, őszinte, jó szive, ragaszkodása a tisztasághoz, a lelki ártatlansághoz, melyeknek bensejében kell hatalmasan gyökerezniök, mert előadása több a természetesség művészi utánzatánál: maga az a hamisitatlan természetesség. A szivet átható, az egész egyéniséget ellenállhatatlan varázzsal bevonó, öntudatlan szerelmek, e szerelem elementáris kitörésének oly hatatmas rajzát adta a Gyulával (*Komjáthy*) való nagy jelenetében, a mely számára egyszer s mindenkorra biztositotta a művész hervadhatatlan babérját. Nála ennivalóbb backfischt, természetesebb naivsággal játszó művészt keveset lehet látni szinpadon. Ez első nagyobb szereplése után mindig a legmelegebb rokonszenvvel fogjuk várni megjelenését.

Megemlitendő még *Komjathy*, „A becsületszóban", ki az egész szerepet gondos tanulmányra való alakitásban adta, de különösen sikerült a második felvonásban Rózával való nagy jelenete, hol a felébredt, öntudatra jutott szerelemnek erőteljes kitörésével hatott. Általában Komjáthy ott kitünő, hol az érzelmeknek erős kitörését, a szenvedélyeknek romboló hatalmát kell bemutatni; ilyenkor kivetkezik a a monoton szavalás mesterkélt modorából s természetessé lesz. Szilágyi, mint Vanhove és Sziklay, mint Leo, Follinusz, mint Thirion, Vidor, mint Pál kisebb szerepükben lelkiismeretes igyekezettel és megfelelő eredménynyel egészitették ki az ensemblet.

Még valamit. E két este a tiszta költészet nemes gyönyörüségeit nyujtotta (nem számitva ide a Paradicsom cz. egy felvonásos operette-t, mely orpheumi modorával csak rontotta az előző darab hatását) és meggyőzhetett az igazgató, hogy a daraboknak nagy vonzó ereje van a mi közönségünkre, nagyobb, mint a modern sikamlós, problémás szinmüveknek. A tanuság levonását nem tartom szükségesnek.

Gulyás István.

Szinházi hirek.

— **A ma délutáni előadás.** A harmadik vasárnap délutáni előadásra kitüzött darab: *„Stern Izsak a házalo zsidó"* cz. 3 felvonásos énekes bohózat, a mely ma délután kerül szinre. Ismerős lehet e darab közönségünk előtt, mert alig van szintársulat, a melynek ez nem volna kedvenez darabja. De azért szivesen nézi ezt meg mindig a közönség, s jól mulat Stern Izsák bohóságain. A szerepek a legjobb kezekben vannak. U. m. Follinus (Stern Izsák) Benedek (Törő) Vidor (Kertész) Komjáthy (Sternfels) Szilágyi (Körmös) Bartha (Hajnalosi) Molnár Rózsi (Tini) Locsarekné, B. Némethy Jolán (a két nagynéne). Váradi Mariska, a ki oly nagy sikerrel játszta „Hüvelyk Matyit", szintén jó episod szerephez jutott, Péter lakatos inas személyében.

— **Hamlet, a dán királyfi.** Schakespeare örökbecsü tragédiája kedden kerül szinre szinpadunkon. A czimszerepet Komjáthy játsza, kinek ez kedvenez szerepei közé tartozik és melynek betanulására rendkivül nagy gondot és sulyt fektetett. Olyan alakitása is Hamlet Komjáthynak, a mellyel kiállhatja versenyt bármelyik shakespare-szinészszel. Főbb szerepeket játszanak benne: Szilágyi (Claudius király) Csigaházy Etel (királyné) Molnár Rózsi (Ophélia) Halmi Margit (Színészkirálynő) Bartha (színészkirály) Vidor (Laertes.) Vágó (Polonius) Békéssy (Szellem) Benedek (Horátio).

SCHWARZ VILMOS **BUTORGYÁROS DEBRECZENBEN N.-Várad-u. 208.**
ajánlja dusan felszerelt saját gyártmányu butorait a n. é. közönség szives figyelmébe. 029. 50-15

— **Ezer év** cz. látványosság kerül holnap hétfőn színre bérletfolyamban. Komjáthy több oldalról vett kérésnek engedve vette ujra elő e darabot, melyet külömben még a bérlőknek sem mutatott be idáig. A darabban szerepváltozás is lesz. „Kóró“ szerepét, melyet eddig *Nyitrai* játszott, Beczkóy vette át.

— **Chatry Ferencz** szini akadémiát végzett jónevü vidéki színész egy pár szerepben mutatja be magát a jövő hét folyamán szinpadunkon szerződtetés czéljából. Részt vesz az „Ezer év“ előadásán is egy pár apróbb szerepben. Játszik továbbá Hamlet, Nebáncsvirág, s a Molnár és gyermeke cz. darabokban.

— **Benedek Gyula gyásza.** Lapunk egyik szerkesztőjét és kiadótulajdonosát, sulyos családi gyász érte, nővérének, Benedek Flórának, kit Kresányi idejéből ismer szinpadunkról, mint naivát a közönség, férje Steidl László m. á. v. hivatalnok elhunytával. A korán elhunytat, ki csak 35 évet élt, ma vasárnap d. u. helyezik örök nyugalomra Budapesten. Benedek Gyula lapunk szerkesztője a szinházban való elfoglaltsága miatt nem vehet részt a temetésen.

— **Hajsza Kapossy Józsa ellen.** Nem lehet más névvel illetni több helybeli lapnak czon eljárását, melyet a Csütörtökön színre került Szultán előadásának birálatában, Kapossival szemben tanusitanak, s az ő rovására Ruzsinszky Ilonát dicsérik („Debreczen“). A közönséget hivjuk tanubizonyságul arra, hogy ez az eljárás nem a közönség véleményének kifejezése, *hanem azzal egyenesen ellentétben áll; a művészet törvényeire hivatkozva* hivjuk s ezt könnyen be is bizonyithatjuk, hogy Kaiposs iről csak valamelyes *elfogultságból származo rossz akarattal* lehet rosszat mondani. Hogy a művészi játéka által megbüvölt heves vérü ifjuság tüntetni akart mellette, ez csak *nem* az ő büne? Ezért csak nem érdemli meg, hogy bunkós bottal támadjanak ellene, kinek a tüntetésben, illetőleg tüntetési szándékban *művészi kiválóságán kivül* semmi része nines? A ki azt véli, *hogy* ezzel Ruzsinszky Ilona asszonynak tesz szolgálatot, sajnálatos tévedésben van. Ruzsinszky Ilona művészetét a Kapossié nem akarja, nem is tudja elhomályositani, *hanem még szebb világitásba helyezi.* Legfeljebb Kapossit hidegithetik el Debreczentől, aminek bizonyára a mi közönségünk fogja legnagyobb kárát vallani. A kritika szükséges, *az igazságtalan kritika visszautasitó!* Suum cuique — s nem lesz áldatlan hercze-hurcza!

— **Ripp van Winkle.** Planquette ez örökbecsü operetteje kerül ma este szinre. A Ripp zenéjén kivül, mely amugy is mindig telt házat csinált, érdekességet kölcsönöz az igazgatónak az a szellemes ötlete, hogy azt a női szerepet, melyet máskor egy énekesnő szokott énekelni, ő a három primadonna közt megosztotta, még pedig ugy, hogy minden felvonásban másik-másik énekel. Lisbeth-et *Kállay* Lujza, a szellemet *Szende* Anna, Alicet *Kapossi* Józsa fogják énekelni. Kivánesian megyünk mindenesetre ma a szinházba, megnézni azt a nemes versenyt, melyre a három primadonna kél. A darab a következő szereposztással kerül szinre: Békéssy (Rip-Rip), Sziklay (Derrick), Rubos (Van der Bilt), Beczkóy (Nick) Szabó Irma (Catrina), B. Némethy Joián (Charlotta), Sz. Nagy Imre (Adrien).

Ripacs.

Szende Annához.

Azt beszéli szerteszét az őszi szél
S a sárguló, elhervadó falevél
S azt ragyogja föun a csillag az égen:
Mennyország van gyönyörü szép szo-
[mében.

Én igazán nem néztem még beléje,
S mégis szédül erem minden csöpp
[vére —
Hát hogyha még belenéznék igazán:
A mennyország minden üdve szállna
[rám.

Szép vagy s kedves, mint a kinyilt liliom,
Rózsa nyilik arcodon meg ajkadon —
De boldog az, ki szakaszthat belőle:
Följut az a mennyországba előre.

Hogyha én is szakaszthatnék csak egyet:
Odaadnám érette a lelkemet —
Hogyha pedig az én rózsám lehetne:
Nekem még a mennyország se kellene.

Ignotus.

Ujdonságok az őszi idényre női divatszövetekben, szines selymekben, diszekben **legolcsóbban beszerezhetők** *Szabó Lajos fiai* czégnél.

Szinész-adomák.

Egyik ismert komikusunk, mindőn „Szép Heléná“-ban Menelaus király szerepét játsza, a királyok gyülésén feladott találmányok közé extempore is szokott nehányat közbeszurni melyeket természetesen csak ő fejt meg. Egy alkalommal az Ajaxok egyikéhez e következő kérdést intézé: „Meddig fut a nyul az erdőbe? Ajax azonban e kérdés megfejtését már valahol hallotta, s hamar kész volt a felelettel, mondván: „Csak a közepéig, mert onnan már kifelé fut.“ Komikusunk ily váratlan megfejtésre nem volt elkészülve, nagy szemeket meresztett Ajaxra és indulatosan igy kiáltott fel: „Ni, ez a barom kialálta!“

—

Nagy Misi bácsi kiállitásos darabot adott Folvinczen. Egy nyilt változásnál, a hol egy szép tündérkert változik át sötét felhős tájjá, a leereszkedő papiros felhő fennakadt a kuliszszán s azt addig piszkálta a diszitő egy ruddal, amig ketté szakadt.

Erre felugrik egy ur a pad közepén és elkiáltja magát: „Szaladjunk!“

Körülötte mind felugrálnak s ijedten kérdik: miért?

Meneküljünk, ha életük kedves; hát nem látják, hogy itt felhőszakadás van?

—

A fojtogató korszak kissé enyhültével, a hatvanas évek elején gomba-módra termettek a szabadságharczunk egyes részleteit feltüntető szinmüvek. A vidéki városok lelkesedtek fölöttük; a szinészek lelkesen müködtek azokban, és pénztáruk sem szomorkodott . . .

Egy ilyen szinmüben a vezér előtt azt kellett jelenteni, hogy: „Itt a kém!“

E fontos szerep a társulat ruhatárnokára szorult. Ez pedig tekintélyének sérelme miatt czivódásba elegyedvén az ügyelővel

kissé indittstva érzé magát, hátra szólva azt kérdezni: ki van odakünn?"

Erre az ügyelő kinyitá a középajtó és belő kte a még zavart jelentőt.

„Itt a gém!" hebegte ez.

„Ki az istenmyila? a gém? . . . . . Repüljön be!" monda a vezér.

És belépett egy hosszu, nyurga, lőcslábu alak . . . . . a mire a közönség oly általános kaczajra fakadt, hogy sokáig nem lehetett az előadást folytatni. Még felvonás után is folyvást kiáltozák: „Lássuk a gémet! Lássuk a gémet!"

Fogorvos

Med. univ.

dr. Sichermann Adolf.

Kossuth-utcza 2152. (Kardos-ház)

Rendel: délelőtt 9—12-ig
délután 2—6-ig.

33-5—6

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Debreczenben a Miklós utcza-sarkán 1904. sz. házban** (Frohner-szállodával szemben)

uj parthieáru-üzletet

nyitottam,

hol időközönként más-más árukat beesátok a közönség rendelkezésére.

Ez alkalommal **kitünő minőségü és izléses mintáju női ruha posztók 145 cm. széles 1 frt,** valamint

szőnyegek és pokróczok

árusittatnak el

a legolcsóbb árak mellett.

A készlet rövid ideig tart s aztán más áruk jönnek forgalomba.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri:

Geiger H.

34-10-6

CSOKONAI

NYOMDA- ÉS KIADÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

DEBRECZENBEN, Főpiacz, Simonffy-ház.

Ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett s megnagyobbitott

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely ujabban a legdiszesebb betükkel szaporittatott s a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

ÁRAINK HATÁROZOTTAK, OLCSÓK.

KÖNYVKÖTÉSZETÜNK

a legizlésesebben teljesit minden e szakba vágó munkát, a legegyszerübbtől a legdiszesebbig.

Imakönyvek, diszalbumok és emlékkönyvek

csont-, bőr-, bársony-, selyem- és vászon-kötésben, arany vagy ezüst diszitéssel.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesitünk.

Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság nyomása.